

MUNTENEGRU – IZVOR DE SECURITATE ÎN BALCANI

MONTENEGRO – SOURCE OF SECURITY IN THE BALKANS

*Gl. (r) prof. univ. dr. Anghel ANDREESCU**
*Lt. drd. Valentin DULGHERU***

Rezumat: Al XXIX-lea stat, viitor membru NATO înseamnă un pas înainte în stoparea extinderii influenței Rusiei în zonă, combaterea conflictelor etnice și a crimei organizate în regiunea considerată „Butoiul cu pulbere al Europei”.

Cuvinte-cheie: securitate, NATO, corupție, crimă organizată, droguri, secesiune, migrație.

Abstract: The next 29th state joining NATO means a step forward towards stopping the expansion of Russian influence in the area, fighting ethnic conflicts and organized crime in the region known as the "powder keg of Europe"

Keywords: security, NATO, corruption, organized crime, drugs, secession, migration.

Muntenegro – stat suveran din sud-estul Europei – pe coasta Mării Adriatice, se învecinează la vest cu Croația, la nord-vest cu Bosnia și Herțegovina, la nord-est cu Serbia, la est cu Kosovo și la sud-est cu Albania.

Ținând cont de motivele istorice și regionale și fostele republici iugoslave Macedonia și Slovenia se pot considera vecini și cei ai fostei Iugoslavii: Austria, Ungaria, România, Bulgaria și Grecia.

Un prioritar obiectiv strategic pentru Muntenegru este integrarea în Uniunea Europeană; de altfel acest deziderat rămâne în centrul politicii externe pentru viitorul apropiat.

Un alt obiectiv pentru politica externă muntenegreană, poate la fel de important, mai ușor de realizat în viitorul apropiat este aderarea la Alianța Nord - Atlantică, fapt ce ar asigura stabilitatea și securitatea în spre urmărirea altor obiective strategice și totodată facilitarea integrării în NATO.

Alianța Nord Atlantică a rămas o sursă esențială de stabilitate în această parte a Europei și nu numai, prin îndeplinirea sarcinilor prevăzute în conceptul

* General (Chestor de Poliție în rezervă), membru titular al Academiei Oamenilor de Știință din România, E-mail: xwx52@yahoo.com

** doctorand la Universitatea Națională de Apărare „Carol I”, E-mail: vali.dulgheru@yahoo.com

strategic al NATO: apărarea colectivă, gestionarea crizelor și securitate prin cooperare.

George Friedman aprecia că „*Moscova își urmărește interesele naționale și profitând de slăbiciunea Uniunii Europene, a NATO ...*” și că *Rusia este cu mult mai puternică decât era în urmă cu 10 ani, UE traversează o perioadă de tensiuni interne*”⁷¹, iar Putin a așezat din nou Rusia la masa discuției față de SUA.

În acest nou context internațional, pe fondul asaltului nemaîntâlnit al migrației din Orientul Mijlociu și Apropiat, din Nordul Africii spre Europa, SUA și statele din Uniunea Europeană sprijină aderarea Muntenegrului la NATO, în spiritul securității, stabilității în această parte a Peninsulei Balcanice, atât de mult încercată, însângărată de nenumărate conflicte armate, de destrămarea violentă a statului federal Iugoslavia.

Muntenegru, cu o suprafață de numai 14 000 kmp, o populație de 700 000 locuitori, un ritm de dezvoltare pozitiv de peste 4%, un ținut mirific, așezat la Marea Adriatică, un loc geopolitic strategic excelent, un popor de luptători recunoscuți în toată zona.

Balcanii, punctul de întâlnire dintre Est și Vest, granița dintre culturi, mentalități, ideologii și sfere de influență diferite, dar interconținuate de evenimentele istoriei multimilenare în aceste locuri.

În timpul istoriei au apărut probleme complexe, tensiuni, conflicte și nu întâmplător zona era considerată un butoi de pulbere a Europei.

După secesiunea sângeroasă a Iugoslaviei, acest stat a fost singurul care nu a avut conflicte religioase, etnice sau alte violențe față de drama celorlalte state, componente ale Iugoslaviei din zonă, precum: Serbia, Croația, Slovenia, Macedonia.

Muntenegru, chiar dacă nu a rezolvat integral discuțiile cu Serbia, pare însă un loc de stabilitate prin rezolvarea problemelor grave care afectează celelalte foste state componente ale Iugoslaviei, prin combaterea corupției maligne care a caracterizat zona, a crimei organizate, a drogurilor, de aplicare a reformelor, în toate domeniile, mai ales în securitate.

Față de cele mai recente rapoarte ONU, când zona Balcanilor era socotită lider mondial la corupție, crimă organizată (anul 2008) cu tot arsenalul acestora: taxă de protecție, fraudă, droguri, deturnarea de fonduri, îngemănarea serviciilor de informații locale cu crima organizată de tot felul, drumul recunoscut de înaltele foruri internaționale al drogurilor din Orient spre Europa, s-a ajuns la o oarecare ameliorare a situației.

⁷¹ George Friedman, *Ținuturi de frontieră*, Editura Rao, București, 2013, p. 89.

Permisibilitatea frontierelor a determinat ca mafia albaneză să stăpânească zona și alături de criminalitatea normală s-a adăugat și traficul de arme și muniții, mai ales după spargerea depozitelor de arme din Albania, radicalizarea comunităților musulmane din regiune, amplificarea nivelului violenței din zonă și din cauza tendințelor de reîmpărțire a zonelor de influență între grupările de crimă organizată din Balcani recunoscute în toată Europa prin ferocitatea lor.

Să nu uităm că în această zonă a Balcanilor au funcționat la granița dintre Albania și Bosnia, trei tabere de pregătire ale teroriștilor între anii 1992 - 1995, cu sponsorizări masive, generoase din partea multor state musulmane, în frunte cu Arabia Saudită. Aici dorea Ossama bin Laden să formeze din cele trei state: Albania, Bosnia și Kosovo primul Califat din lume, aici a luat naștere celebra „Al Qaida Albă”, formată din mujahedinii din toată lumea, dar mai ales din Caucaz, care s-a răpândit în toată Europa.

Chiar Bin Laden în persoană a vizitat zona împreună cu șeful informațiilor din Albania, de două ori, dovedind interesul față de acest cap de pod din Europa.

Cei peste 5000 de mujahedini care au luptat în zonă, după potolirea conflictelor și obligați de SUA și NATO să plece din zonă, fie s-au căsătorit cu localnice sau au emigrat în Europa. La toate au contribuit imamii itineranți sau care s-au statornicit în noile moschei construite rapid, după dărâmarea celor 150 de biserici ortodoxe și construind câteva sute de moschei în această zonă.

Foarte multe investiții de la statele musulmane în crearea infrastructurii islamice de învățământ, școli, moschei, literatură islamică teroristă peste tot, tipografii în domeniu.

Ameliorarea situației generate de amploarea criminalității organizate, endemice în această zonă a Europei depinde de: continuarea reformelor; creșterea autorității statelor din zonă; consolidarea legislației; combaterea traficului de orice fel, dar mai ales de droguri, arme și carne vie; întărirea securității frontierelor.

Cooperarea statelor din zonă este vitală, precum și continuarea eforturilor de asistență din partea UE și NATO pe domeniu.

Prin aderarea României și a Bulgariei la NATO și UE s-a întregit o centură de securitate în zonă, cu o influență benefică pentru toate statele.

Se poate aprecia, cu toate amenințările „țarului Putin”, la adresa statului Muntenegru de aderare la NATO, că transformarea regiunii Balcanilor într-un pol de stabilitate politică, de dezvoltare și creștere economică, poate constitui o prioritate a organismelor europene NATO și UE.

Securitatea statelor balcanice, parte componentă a securității europene și globale nu este amenințată de izbucnirea unui conflict militar de proporții deși se mențin încă unele focare de tensiune, de nemulțumire a redesenării hărții în această zonă a Europei atât de mult încercată.

Baza militară a Rusiei din Serbia constituie o amenințare continuă în această zonă.

Aderarea la NATO a Muntenegrului poate duce la un plus de siguranță în această zonă de instabilitate, cu un istoric tumultuos, cu multe răni istorice încă nevindicate de trecerea timpului, cu multe conflicte care încă mocnesc.

Reformele statelor din zonă, în domeniile politice, economice, de bună vecinătate, stabilitate, poate aduce liniștea mult dorită, în provinciile, statele care cunosc o explozie demografică precum în Albania, Kosovo (nerecunoscut de România) cu un somaj de 70%, dar cu enorme resurse minerale de cărbune, zinc, aur, argint, plumb etc., supranumit „Kuweitul Balcanilor”.

Al XXIX-lea membru NATO și din punct de vedere politic înseamnă un pas mare în stoparea extinderii influenței Rusiei în Peninsula Balcanică.

În concluzie integrarea în Uniunea Europeană și în Alianța Nord-Atlantică sunt principalele obiective strategice ale Muntenegrului. După acordul dat de Parlamentul Muntenegrului – acesta va deveni, cel mai probabil, al XXIX-lea stat membru NATO.

Balcanii au nevoie, cât mai repede, de o întărire a securității, și din cauza influenței Rusiei în zonă; tentativa de asasinare a premierului Muntenegrului și atacul terorist din ziua alegerilor reprezintă reale motive de îngrijorare.

BIBLIOGRAFIE

FRIEDMAN G., *Ținuturi de frontieră*, Editura Rao, București, 2013

